

Hvad er autentisk?

Af Trine Hyllested, *Forskning og Innovation, University College Lillebælt*

Kommentar til artiklen "Autenticitet i spil, gymnasieelevers møde med naturvidenskabelig forskning", MONA, 2013(4)

Artiklen beskriver et casestudie der undersøger projekt BroKOM. Projektet er et samarbejdsprojekt mellem gymnasielærere fra 14 gymnasier samt forskere og formidlere fra Aarhus Universitet Foulum. Samarbejdet er støttet af Region Midtjylland. Unge forskere fra forskningsmiljøet har sammen med lærere fra gymnasierne udviklet undervisningsforløb til gymnasieelever. Forløbene skaber mulighed for at gymnasieelever, som en del af undervisningen i naturfag, indgår et samarbejde med naturvidenskabelige forskningsinstitutioner, besøger institutionerne og anvender metoder der kan ligne de metoder forskerne arbejder med. Jeg vil definere det som at bruge forskningsmiljøet som tilgang til at lære om nogle faglige aspekter, som et læremiddel. Der er beskrevet flere relevante, spændende og virkelighedsnære undervisningsprojekter. Projektet ligner et andet undervisningsprojekt støttet af Region Midtjylland, nemlig projekt Intraface (www.intraface.dk). Intraface bruger museers viden og arbejdsmetoder som læremiddel til gymnasieelever. Artiklens casestudie er et forsøg på en slags evaluering af projekt BroKOM.

Hovedkonklusionen er at autentiske forskere, autentiske miljøer og autentiske arbejdsmetoder hævdes at have stor betydning for de unges faglige forståelse og interesse for forskningsmiljøet. Casestudiet er ikke så omfattende. Det undersøger fire gymnasielæreres opfattelse af undervisningsforløbene og en spørgeskemaundersøgelse af et ikke oplyst antal unge forskeres opfattelse af samarbejdet med gymnasierne. Casestudiet bruger altså et datamateriale af informanter der enten selv har været med til at udvikle undervisningsmaterialet i projektet, er stærkt involveret i projektet eller er storforbrugere af projektet. Resultatet er derfor ikke overraskende at projektet er en succes. De allervigtigste deltagere, gymnasieeleverne, er ikke informanter i dette casestudie. Vi ved derfor ikke noget om hvad de har fået ud af projektet. Af resultaterne fra lærerne og de unge forskere uddrages nogle generelle erfaringer om at det er vigtigt at forberede og involvere gymnasieeleverne i udvikling og formidling

af det faglige forskningsstof. Det er vigtigt at være i de virkelighedsnære omgivelser som forskningen foregår i.

Projektets resultater ligger meget tæt på resultaterne af de undersøgelser som jeg selv har lavet af folkeskolens brug af omgivelserne uden for skolen som et læremiddel (Hyllested 2007, 2009, 2011). Jeg har undersøgt både elever og læreres opfattelser af at bruge fx landbrug, museer og naturområder. Jeg fandt også en positiv indstilling hos både elever og lærere over for at udvikle undervisningen i et møde med konkrete arbejdsprocesser inspireret af det samfund som skolen er en del af, og som skolen uddanner eleverne til. Men hvad det egentlig var eleverne lærte fagligt af dette møde med samfundet omkring skolen, var det meget svært for mig konkret at undersøge og synliggøre. Lærernes forskellige typer af løsninger på den opgave det er at optimere det faglige udbytte, fandt jeg havde betydning for eleverne. Det er min opfattelse at det er en fordel med det store antal gymnasielærere der har været involveret i dette BroKOM-projekt. Når lærerne fagligt engagerer sig og prøver at udvikle nye materialer og metoder, kan det næsten kun være en fordel for eleverne hvis processen reflekteres og anvendes til at udvikle undervisningen. En væsentlig og nødvendig ekstern evaluering af BroKOM-projektet ville være at man sideløbende undersøgte elevers og læreres læringsmæssige udbytte når man investerer så mange penge i et nyt projekt. Det er økonomisk krævende at involvere både gymnasielærere og forskere i at udvikle undervisningsprojekter.

Der er to aspekter af studiet jeg især har undret mig over. Det ene er det alment dannende aspekt, og det andet er brugen af ordet "autentisk".

Det lovmæssige grundlag for undervisningen i gymnasiet (LBK nr. 1.076 af 4/9 2013) indeholder denne paragraf:

§ 2, stk. 4: "Uddannelsen skal have et dannelsesperspektiv med vægt på elevernes udvikling af personlig myndighed. Eleverne skal derfor lære at forholde sig reflekterende og ansvarligt til deres omverden: medmennesker, natur og samfund, og til deres egen udvikling. Uddannelsen skal tillige udvikle elevernes kreative og innovative evner og deres kritiske sans."

Uddannelsen i gymnasiet (og i folkeskolen!) skal være alment dannende og danne grundlag for at deltage som kritiske, demokratiske borgere i samfundet sideløbende med at de uddanner sig i de faglige færdigheder der kan danne basis for at fungere i samfundet.

At undervise er bl.a. at udvælge bestemte aktiviteter og stof for derved at tillægge dette stof betydning. Når læreren udvælger omgivelserne som læremiddel, kræver det bevidste refleksioner over hvorfor og hvordan omgivelserne bruges som læremiddel. I denne beskrivelse af BroKOM savnede jeg refleksioner over den samfundsmæssige perspektivering af den naturfaglige forsknings funktion. Den nævnes kort i forbindelse med optimering af proteinet i svinefoder, men ikke i de to andre forløb. Når

gymnasieelever inddrages via en slags mesterlære i udviklingen af landbrugsdyrenes sundhedstilstand, må det samfundsmæssige perspektiv understøtte udviklingen af den naturfaglige viden hvis man skal leve op til gymnasiets formål. Hvorfor er landbrugsdyrenes sundhedstilstand så vigtig, og hvilke interesser er involveret i denne sundhedstilstand? Dette aspekt fortæller casestudiet ikke noget om.

Et begreb der har stor betydning for artiklen, er begrebet "autentisk" brugt som adjektiv. Jeg har undret mig over om man kunne forestille sig forskning, forskningsmiljøer og forskere der ikke er autentiske? Jeg har spekuleret på hvem der skal afgøre hvilken forskning, hvilke forskningsmiljøer eller hvilke forskere der er autentiske? Det må vel altid være læreren der afgør hvilke læremidler hun eller han finder er væsentlige at bruge. Forskningen tillægges en betydning ved at blive inddraget i undervisningen. Efter min opfattelse må begrebet autentisk derfor altid være forankret i en kulturel forståelse. Det der opfattes som autentisk for nogle, vil ikke være det for andre. Læser man definitionen af ordet autentisk i Den Store Danske Encyklopædi, henvises der bl.a. til egentlig eksistens som den menneskelige værensform der forudsætter bevidsthed om døden. Det synes jeg faktisk svarer meget godt til beskrivelsen af de unge forskeres eksistens og engagement i formidlingen til gymnasieeleverne. Det er en type af eksistens og engagement det er vanskeligt at levere som lærer hele sit liv – medmindre man indimellem kaster sig ud i projekter som dette.

Man må virkelig anerkende at Region Midtjylland igen har valgt at støtte og udvikle et så omfattende og udviklende undervisningstiltag, denne gang om naturvidenskab. Jeg håber at Region Midtjylland eller andre på sigt vil støtte en ekstern evaluering af hvilke faglige begreber eleverne udvikler i mødet med forskningsmiljøet, i forhold til de faglige begreber de udvikler ved alene at arbejde med de samme fænomener på selve gymnasiet – altså hvordan de formelle undervisningskrav kan tilgodeses og optimeres i mødet med de uformelle rammer. Den undersøgelse savner alle vi der er dybt engageret i at tage skolen ud af skolen.

Referencer

- Hyllested, T. (2007). *Når læreren tager skolen ud af skolen*. Ph.d.-afhandling. Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, Aarhus Universitet.
- Hyllested, T. (2009). *Undervisning eller underholdning*. Dafolo, Frederikshavn.
- Hyllested, T. (2011). Kan uformelle læremiljøer bruges som læremidler i naturfag? *Tidsskriftet Unge Pædagoger*, 2011(4), s. 65-72.
- Hyllested, T. & Rasmussen, C. (red.). (2013). *Skolen i virkeligheden, omgivelserne som læremiddel*. Unge Pædagoger, København.